

HAMDİ DOĞAN (HAMDOŞ)
“Türkiye İşçi Partisi’ne Âşık Oldum”

İletişim Yayınları 2009 • Anı Dizisi 62

ISBN-13: 978-975-05-1551-4

© 2014 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2014, İstanbul

EDITÖR Tanıl Bora

DİZİ KAPAK TASARIMI Utku Lomlu

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI Hamdoş'un arşivi

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Remzi Abbas

DİZİN Birhan Koçak

BASKI ve *CILT* Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

HAMDİ DOĞAN (HAMDOŞ)

“Türkiye İşçi Partisi’ne Âşık Oldum”

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	7
SUNUŞ / TANIL BORA.....	9
<i>Alnımıza vurulmuş feodal damga: Ağalık...</i>	13
<i>İnsan evladı ağalar...</i>	32
<i>Devenin mağında başlayan bir hayat</i>	47
<i>Hastalıklar-Kırımlar</i>	52
<i>Kuzu çobanı, ilkokuldan zorla terk</i>	54
<i>Gaziantep yolunda</i>	58
<i>Tut-kaç yılları</i>	60
<i>Ahmet Edem, Ahmet Çavuş... Kanlar içinde bir yiğit</i>	66
<i>“Sosyalist” bir ağanın köyüne zorunlu göç</i>	70
<i>Delikanlılığımda</i>	74
<i>Komünist ağayla aynı kolda</i>	79
<i>Türkiye Sosyalist Emekçi Köylü Partisi</i>	86
<i>Askerlik zamanı: Ankara’ya ilk adım</i>	103
<i>“Sivil” hayata dönüş</i>	114
<i>Hamdoş ile Ayyuş kavuşuyor</i>	118
<i>Hayatımda bir dönüm noktası: Kürt Reşit’le tanışıyorum</i>	126
<i>TİP’e üye oluyorum: Pınarın gözünde halk olsun</i>	136
<i>Aybar’ın Ankara’daki kongreye davet mektubu</i>	138

TİP'in Yenimahalle Kongresi'nde kürsüde	141
Halkın doktoru: Saip Atay	147
Ekmekçi Halil	152
1965 seçimleri gelirken Antep ve çevresinde örgütlenme	156
TİP'li Çoban Hamdoş radyodan halka sesleniyor	178
1965 seçimlerinin ardından	189
Çapalı'nın "ilk" okulu için ilk adım	204
Ayrılıklar ayrışmalar... ..	229
Sosyalist terziler... ..	235
Bakkal Şafik, Şapkaçı Fehmi	244
Fırıldakçı imam	248
20. yüzyılda mağarada yaşam	251
Gâvur Hüsün Almanya yolunda	254
1969 seçimleri... Milletvekili adaylığım	257
Kürt Reşit'in vurulması	260
Fedakâr yoldaşlarım	267
Açılan kapılar	307
Aybar'la yollarımız 1975'te Sosyalist Devrim Partisi'nin kuruluşunda yine kesişti	310
SDP'nin peşinde	313
1977 kısmi senato seçimleri	333
Malatya olayları	341
Hatay yolunda bir can	346
SDP'nin sonu	356
12 Eylül'ün yansımaları	356
Sosyalist mücadele tarihinde yeni bir hayal kırıklığı: ÖDP	388
Son söz	391
EKLER	397
Sosyalist Devrim Partisi kurucu üyeleri	399
Çocuklarının sözünden babaları	403
DIZIN	417
ALBÜM	427

TEŞEKKÜR

Bu kitabı yazmamda etkili olan, beni böyle bir çalışmaya teşvik eden Tanıl Bora, Mustafa Atalay, Hasan Güneş, Özgür Oto, Deniz Kasakolu, Mehmet Nuri Gültekin, Nesteren Barlas, Münevver Bıçakçı'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Redaksiyonunda emeği geçen kızlarım Kadem Doğan'a, Halime Doğan'a; can Bünyamin Keneş'e ve Ömer Açık'a sevgilerimi sunarım. Ayrıca birçok arkadaşım bu çalışmada beni yüreklendirdi, desteklerini sundular. Onların manevi desteği ile yazma kararı aldım. Ancak kitap nasıl yazılır, nereden başlanır, bilmiyordum. Nasıl yazmalıyım, diye düşünürken can dost Fakir Baykurt'un yıllar öncesinden "Bak Hamdoş, insanın beyni yanan bir kor gibidir. Kullanmazsan üzeri küllenir, karıştırırsan çıglanır, çingillar saçılır. Yeter ki sen beynini çalıştır. Bir yerden başlarsan çorap söküğü gibi gelir. Çözölmeye başlar," sözleri aklıma geldi. Adını andıkça kalbimde sevgisi pınar gibi çağıldayan Yaşar Kemal de "Biz Hamdoş'la yüksek okullarda okumadık. Hamdoş, köy ağalarından çektiklerini anlatır, ben de ırgat Yaşar'ın çeltik tarlalarında yaşadıklarını anlatırım size," deyişinden yola çıkarak, bu güzel insanlardan hislenerek yazmaya karar verdim. Ağaları, beyleri, köylüyü, yarıcıyı, azabı, cüveleği, tarladaki ırgatı, fabrikadaki işçiyi, bizi sömüren, köle gibi yaşatan bu

düzeni dilim döndüğünce, kalbim elverdiğince söze, dile getirdim. İnsanın sömürülmediği, insanın insana kulluk etmediği bir yaşam hayali için mücadele ettiğim Türkiye İşçi Partisi'ni, TIP'li dostları anlatmaya çalıştım. Bu, çok çetin ve benim için bir o kadar değerli işle uğraşırken herhangi bir yanlışı, eksikliği olduysa affola.

Anlattığım zulümlerin, halkımızın yaşadığı ağır sömürünün bugün daha da derinleşerek, ezilenleri birbirine yabancılaştırarak yurdumuzu ve dünyamızı kuşattığını görüyorum. Bir yandan da yaşamımdan süzdüğüm bu gerçek cümleleri, bizim kuşağımızın, Türkiye İşçi Partisi tarihimizin; köyden kente, tarladan fabrikaya, kendimize, toprağımıza has örgütlenme deneyimlerimizin bugüne taşıyacağı değerler barındırdığını düşündüğüm için yazdım. Çünkü hâlâ birbirimize söyleyecek, birbirimizden öğrenecek çok önemli değerlerimiz olduğunu düşünüyorum.

Kitaba başlama sürecinde, yazılmasında, yayınlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ederim. Özgürlük mücadelesi veren tüm yoldaşlara, yoksul halkların hakkını savundukları için F tiplerinde, zindanlarda, parmaklıklar arkasında mücadele eden aydınlara, yazarlara, özgürlük savaşçılarına selamlarımı, saygılarımı sunar; özgür, güzel bir ülkede, dünyada yaşama umuduyla, sizleri sevgiyle kucaklarım.

HAMDİ DOĞAN (HAMDOŞ)

SUNUŞ

Hamdoş'la tanışmamı Aydın Köymen'e borçluyum. Aydın abi on beş günlük *Yeni Gündem*'in Ankara Temsilcisiydi, ben de onu yeterince solda bulmayarak, "sadece demokrat" görerek küçümseyen genç muhabirlerden biri. Bir gün Aydın abi Hamdoş'tan bahsetti; 1960'ların efsanevî TIP'in köylü militanıydı Hamdoş, çok acayip bir adamdı anlattığına göre, otantik halk adamı, sosyalist... Kendisi 1970'lerde Aybar'ın Sosyalist Devrim Partisi'nden Gaziantep senatör adayırken onla tanışmış, dost olmuştu. Hâlâ sosyalist, hep sosyalist, hâlâ Aybarcı, hep Aybarcı'ydı. Böyle birisinin portre-röportajını yapmak ilginç olurdu, değil mi? Heveslendim tabii. Aydın abi Hamdoş'u arayıp yanına birini göndereceğini bildirdi. Zaten taşraya meraklıydım, birkaç gün sonra otobüse atlayıp Antep'e vardım. 1985 Şubat'ında bir gün...

Birisini, bir şeyi fazla ballandırdığınız zaman hayal kırıklığına uğrama riski vardır. Gerçek, efsanesi kadar etkileyici değildir çoğu kez, yavan gelir. Hamdoş'un kendisi, efsanesinden daha etkileyicidir. Her şeyden evvel, şen gönüllü bir adam. Zaman kötü de olsa, iyimserliğini, güler yüzünü, gönül hoşluğunu koruyan bir adam. O muhabbet enerjisiyle, etrafındakilere de iyi gelen bir adam. Elinizdeki anılarında "Türkiye İşçi Parti-

si'ne âşık oldum” diye yazıyor ya, Hamdoş'a da bir görüşte âşık olmamak mümkün değildir.

Babam yaşında adam ama Hamdoş diyorum. Daha çok konuşurken Hamdi abi diye hitap ediyorum ama gıyabında hep Hamdoş. Benim nezaketsizliğim değil, ona herkes Hamdoş diyor. Herkese karşı Hamdoş çünkü; bütün ilişkileri hemzemin kılan bir rahatlığı, bir yakınlığı var.

Bir de, içselleştirilmiş bir meşruiyet duygusuyla davranması çok etkileyicidir. 1985'in Antep'inde taşranın yerli müseccel komünistlerinin kimileyin kazandığı türden bir tür dokunulmazlıkla davranıyor, bunun üzerine işte o muhabbet enerjisini koyuyordu. Dükkândan bir şey alırken, ayaküstü karşılaşmalarda, bazen de alâkasız birine sardırarak, herkese takılıyor, bir mesel söylüyor, bir lâf sokuyordu. “Ben milleti rahat bırakmam” diyordu! Her lâfı kendine mahsustu ama, sol propagandanın ezberini tekrar etmiyordu. Hem her şeyi kendi kelimeleleriyle, başka türlü söylüyordu, hem de kuşdili değildi konuştuğu, gizlisi saklısı yoktu. Belediye otobüsünde ya da yolun ortasında birinin kalkıp ahaliye anti-faşist ajitasyon çektiğine çok tanık olmuştum ama 12 Eylül'den sonra korsan gösteriler dışında bitmişti bunlar; dost ortamları dışında kelimeler ceplere saklanmıştı, en masum sol söz, dokuz boğumdan geçerek çıkıyordu gırtlaktan. Hamdoş'un bu sindirilmiş meşruiyet duygusu nasıl iyi gelmişti bana, nasıl etkilenmiştim...

Ankara'ya döndüm, röportajı yazdım, *Yeni Gündem*'in 1-15 Mart 1985 tarihli sayısında çıktı. Aydın Köymen'in kısa bir sunuşu eşliğinde... Sanırım ertesi yıl, bir başka muhabirlik işi için yine Antep yollarına düzuldüm, gitmişken bir gece Hamdoş'un köyünde misafir kaldım. Uzun sohbetler ettik. Yine yüklü bir maneviyat takviyesiyle ayrıldım Antep'ten.

Sonra irtibatımız kesildi. Solun-sosyalizmin “halka mal olması” minvalinde bir bahis açıldığında, TİP bahsi açıldığında Hamdoş adı zıncı diye düşüyordu aklıma ama; o irtibat hiç keşilmedi.

2008 yılıydı, Adana'ya bir söyleşiye gitmiştim. Salonunda iki genç kadın, hafif muzip bir tebessümle izliyordu söyleşiyi. Bi-

tince yanıma geldiler, “Bunu hatırlıyor musunuz?” diye bir fotokopi koydular önüme: *Yeni Gündem*’de yirmi küsur yıl önce yayımlanmış Hamdoş röportajı! “Hatırlamam mı”, dedim. Kızlarıydılar! Kadem ve Halime. Köylerinde misafir kaldığımda küçük birer kızdılar, okumuş öğretmen olmuşlardı. Hamdoş sağdı, iyiydi. Kadem’le Halime’den telefonunu aldım, Ankara’ya dönünce aradım, aynı ses, aynı neşeyle, dün konuşmuşuz gibi karşımdaydı.

Ertesi yılın ilkbaharında, bir akademik konferans için yolum Antep’e düştü. Haberleştik, buluştuk, sarılıştık, uzun sohbetler ettik. Artık gûyâ ihtiyardı Hamdoş ama yine aynı, yine genç ruhluymuştu. Sonra 2012’de, Mehmet Nuri Gültekin’in derlediği “*Ta ezelden taşkındır*” Antep kitabıyla ilgili bir toplantı için gittiğimde görüştük. Anılarını yazmak istediğinden hatıraları ufak ufak giriştiğinden söz etti. “Aman abi,” dedim, var gücümle teşvik ettim. İçimdeki his, “keşke” idi. Endişem, anıların sıklıkla rastladığımız üzere ciddiyete boğulmuş “resmî” bir anlatı çıkması idi.

Ara ara telefonlaşıyorduk. 2014’in Mart ayının başlarıydı, aradı Hamdoş, anıları birkaç güne yollayacağını haber verdi. Eksik olmasınlar, Kadem ve Halime’nin sunduğu sekreteryaya hizmetinin de katkısıyla, bitirmişti. “Keşke”yi aşmıştık! Metin geldi, gördüm ki ciddiyet-resmîyet endişesini de aşmışız! Konaşan, Hamdoş’un ta kendisi.

Solun-sosyalizmin şehirli tahsilli orta sınıf dışındaki kahramanları (veya mümessilleri diyelim), genellikle isimlidir. Taşradakiler, iyice öyle. Onların pek sözü de yoktur; işitilmez daha doğrusu. Hamdoş, o isimli kahramanlardan biri. Eminim başka yerlerde başkaları da vardır. Her biri de müstesna insanlardır, her birinin ayrı bir şahsiyeti, her birinin kendi lâfı sözü vardır. Tıpkı Hamdoş gibi. Eminim başkaları da vardır, bana onu tanımak, bize onun anıları nasip oldu.

Hamdoş’un anılarının, Türkiye’de hem genel olarak anı literatüründe hem özel olarak sol tarih literatüründe emsalsiz olduğuna inanıyorum. Günümüz Türkçesiyle söylersek: Damar dandır! Toplumcu gerçekçi roman gibidir (onun sahil ve taze

olanı ama), 1950'lerin, 1960'ların, 1970'lerin Türkiye'sine ve sosyalist hareketine Antep kırsalından tanıklıktır, halk hikmetinin sosyalist düşünceyle halvetinin canlı misalidir.

Hamdoş'u tanımış olmak başlı başına bir armağandır. Onun anılarını okumak, başlı başına bir armağandır. Onun anılarının yayına hazırlığına bir ucundan katkıda bulunmak, başlı başına bir armağan, bir onur. Hamdi abi bunlarla yetinmedi, anılarına bir sunuş yazmamı isteyerek bir armağan daha bıraktı kucağıma. Hamdoş'un yazdıklarının, hayat hikâyesinin, parlak kâğıda sarmaya, fiyonk takmaya, herhangi bir takdime falan ihtiyacı olmadığını düşünüyorum. Söyledim bunu kendisine de, çocuğu yaşında olduğumu, onun tecrübesine ve hayat emeğine yaklaşacak bir müktesebatım olmadığını anlatmaya çalıştım. Ama onun "kurban..."lı ısrarına direnmek zordur.

Ona teşekkür borçluyuz.

TANIL BORA

Alnımıza vurulmuş feodal damga: Ağalık...

Güneydoğu'da ve Doğu Anadolu'da feodalizmin kalıntıları olan ağalık sistemini ben de gördüm, yaşadım. Geniş toprakların sahibi ağaydı, bizler de onun azabı, marabası, civeleğiydik. Karasabanla, iki üç öküzle ağanın toprağını sürüp ekene yarıcı denirdi. Azap ve maraba, ağanın on iki ay emrinde çalışan, ağa ne isterse o işi yapan kişi ya da kişilerdi. Civelek, ağanın izniyle köyde bir odaya yerleştiren, gündelikçilik yapan kişilere denirdi. Yarıcı, ağanın toprağını sürer, eker, biçer, harman eder; gemle, cercerle döver; savurur, eler, temizler, mahsulü ikiye böler, ağanın vekilini çağırır, o da beğendiği kömeyi alırdı. Ayrıca yarıcının kömesinden bir ölçek şahınaya (ağanın harmanını bekleyen kişi), bir ölçek korucuya ve bir ölçek de yer hakkı için alınırdı. Ağaların kiminin iki, kiminin üç, kimilerinin de dokuz on köyü vardı. Bizler bu ağaların kulu kölesiydik. Ağa; istediğini döver, istediğine söver, istediğini de köyden kovardı. Kimsenin ona karşı gelmeye gücü yetmezdi. Kanun da devlet de ağaydı.

Babam Azap Ali, Antep-Kilis arasında ne kadar toprak sahibi ağa varsa hepsini iyi tanırdı. Karlı, uzun kış gecelerinde ağala-

rın yapıp ettiklerini, vicdansızlıklarını, gördüklerini, duyduklarını, yaşadıklarını; özellikle yanında çalıştığı ağalardan Ekrem Cenani'yi, Nuri Kutlar'ı, Ali Kutlar'ı, Zeki Savcı'yı, Apti Ağa'yı, Babakır'ın Ağası Kara Çizmeli Battal Bey'i ve yeğeni Süleyman Bey'i masal gibi anlatırdı. Uzun kış gecelerinde, baharın dar akşamlarında, yazın süregiden günlerinde; geceyi, dar vakitleri, sıcakları sonlandırmak için anlatılan yaşanmış hikâyeler değil de; düşlerde, belleklerde kalan korkunç masallarmış gibi gelirdi bunlar bana.

Tüzel ve Bakıda'da olduğu gibi başka yerlerde de arazisi bol, çok sayıda köyü olan bir Battal Bey varmış. Bu beyin bir de yeğeni Süleyman Bey varmış. Babakır köyünün sahibi zalim mi zalim, gaddar mı gaddar, hiç kimseden korkmaz, amcası Kara Çizmeli Battal Bey'den daha gaddar, daha sert biriymiş. Battal Bey'i görünce ağlayan çocuklar susarmış. Bu Süleyman Bey'in korkusundan büyükler altına edermiş. Süleyman Bey, kır atını hazırlatır, azaplarını, kullarını yanına alır, Babakır köyünün sınırlarını genişletir, yeni çizdiği sınırlara büyük taşları dizdirir, "Eğer taş buradan, yerinden kaldıran olursa o taşın altında başını ezdiririm," diye köylüye tehditler savururmuş. Süleyman Bey'in zincirlerle bağlı on iki tane çok azgın iti varmış. İt beslemeyi çok severmiş. İtlerinin adını eskiden ün salmış yiğitlerin adını koyarmış, Köroğlu, Dağıstanlı gibi yahut nerden getirdiyse o yerin adını verirmiş, Zeytinli, Çorumlu, Kangal, Erzurumlu gibi. Akşam olunca köpekleri zincirden çözer, köyün çevresinde kuş uçurtmazmış. Atı, iti insandanmış. On iki it yetmezmiş gibi iki de insandan it yapmış kendine. Birinin adı İt Bekir, diğेरinin adı İt Hüsün'müş. Bey, bu insandan itlere köyde sevmediği, hoşlanmadığı kişiler olursa, bu kişileri odasına çağırıp boğdururmuş. Adamların üstünde başında ne varsa, donuna kadar itler dişleriyle paramparça eder, Bey de karşılarna geçer keyifle olan biteni izlermiş. İşte bu Süleyman Bey'in köyünde ne kadar cani, katil, hırsız, eşkıya varsa burada yaşarmış. Bunlardan biri de benim babammış. Süleyman Bey, babama "Oğlum Ali bak! Bu sözümü unutma, birinin malına göz koydunuz mu alacaksınız. Siz malın yularından tutun, mal sa-

hibi kuyruğundan tutsun öyle gelin. Şunu iyi bilin, malın yuları kimin elindeyse işte mal onun olur. Bunu kafanıza sokun!” dermiş. Babam ve arkadaşları da hep öyle yapmışlar. Köyün birinde varlıklı bir aile varmış. İneği, koyunu çokmuş. Aynı köyde oturan kişinin birisi babama “Ali kardaş şu Memiş’in mallarını çalamaz mısınız?” Babam “Niye çalalım, gider sahip çıkar, zorla alırız, arkamızda dağ gibi Süleyman Bey olduktan sonra adamdan mı korkarız!” dermiş. Babam arkadaşlarıyla kararlaştırıp bir gün Memişler’in köyüne gitmişler. Adamın ahırında bulunan iki tane ineğini bağlı bulunduğu yerden söküp almışlar. Mal sahibi Memiş, ne kadar yapmayın, bu inekleri nereye götürüyorsunuz, diye yalvarsa da babam “Bu inekler Süleyman Bey’in. Bir ay oldu inekleri kaybettik. Bir aydır arıyorduk. Burada bulduk. Sen bize dua et ki beye inekleri Memiş Ağa ahırında saklıyormuş, orada bulduk demeyelim. Öyle dersek gözüne bit düşene kadar cinlikte hapis yatarsın, Allah’ın şaşar,” demişler. Adam ineklerinin peşinden gitmiş, vermemekte direnmişse de bir şey anlamamış. Geri evine dönmüş. Memiş: “Allahlarından bulsunlar, ben kimi kime şikâyet edeyim. Kara Çizmeli Battal Bey’in devri bitti. Bir gün olur Süleyman Bey’in de devri biter ama Süleymanların devri bitmez,” demiş. Memiş Ağa’nın anası: “Bu Süleyman gider, yeni Süleymanlar gelir. Bilmez misin? Sultan Süleymanlar, Yavuz Sultan Süleymanlar, şimdiki Kara Çizmeli Süleymanlar, bu da gider, başkaları gelir. Sen hiç canını sıkma. Bu Kara Çizmeli Süleyman dedikleri bizim evin yanından geçemez. Yanındaki o baldırı çıplak çakallar olmasa. Başına toplamış hırsızları, katilleri başımıza eşkıya kesilmişler. Gündüz gözü gelsin, beyin inekleri diye kapındaki malına sahip çıkıp zorla götürsünler. Sen şükret ki sana bir şey yapmadılar. Şikâyet etsen de hâkim kendilerden, hükümet kendilerden. İt iti yemiş, kuyruğuna gelince sahip çıkmış. Bunlarla başa çıkaman. Eyisim ki kapındaki mallarını sat, azalt. Herkesin gözüne batma. Elli koyunun olacağına on beş tane olsun. Beş ineğin olacağına iki ineğin olsun. Çoğaldıkça sat, parana sahip ol. Şehirden yer al. Git yerleş. Bu zalim ağaların elinden kurtulmaya bak,” diye oğluna nasihat etmiş.

Yine Sarıt köyünde babamın çok samimi kardeşliği Ahmet amca diye birisi varmış. Bu kişi köyde sevmediği birilerinin kapısındaki koyun çoğaldığında babama haber salarmış. Babam da yanına bir arkadaşını alır, Ahmet amcamın evine gece gizlice gidermiş. Ahmet amca sevmediği adamın ahırını gizlice gösterir, kendisi de gözcü olurmuş. Babamlar ahırından koyunları alıp getirip beyin ahırına koyar, kendi işlerine bakarlar. Bey ahırdaki koyunları kontrol ettiğinde ahırın bir mağında kırk koyun görünce babama: “Ulan evladım Ali, bu koyunları ne zaman getirdin?” “Bu akşam beyim.” “Nereden aldınız?” “Mezere’de arkadaşım Ahmet var. Mıstık’ın koyunları çoğaldı. Durma gel Ali diye haber salmış. Ben de yanına Hasan’ı alıp Mezere’ye gittim. Ahmet ahırını gösterip gözcü durdu, ahırın kapısını açtık. İçeri girdim. Adam koyunların içine tarma kurmuş karısıyla birlikte yatıyorlar. Çırayı yaktım. Koyunlar melemeye başladı. Kuzular çubukla örülmüş kaşağın içinde durmadan “Meee mee!” diye bağırıyorlar. Kaşağıyı söktüm. Kuzular analarını buldular, emip rahatladılar. Ses kesildi. Kapıyı açıp koyunu kuzularıyla birlikte alıp getirdik.” “Aferin Ali, çok sağ olun!” diyerek bey, onları ödüllendirmiş. Aferin demese ne olurdu, babam yine beyin yanında emrine amade, kölesi gibi yaşıyordu zaten.

Bir gün beyin yeğeni Mahmut Bey dayısını görmeye gelmiş. Odada oturup sohbet ederken Süleyman Bey’e: “Dayıcığım benim üç tane devem var. Biliyorsun Kilis yolundan Bakıda’dan Antep’e tahıl taşıyan develer geliyor. Sülemetli, püsküllü yularlarının üzeri sedef işlemeli. Benim pek hoşuma gidiyor. Bu yularlardan bana üç tane lazım.” Süleyman Bey: “Sen bunu bana niye söylüyorsun, sen bizim Ali’ye söyle, sana hemen yaratır,” demiş. Babam da bununla gururlanarak sabah erkenden kalkmış, Beşgöz’ün köprüsüne çıkmış. Beşgöz’ün hanımı ve develer uyanmışlar, develerin yüklerini sarıyorlarmış. Kalkan develeri katarlayıp eşeğin kürtününe devenin yularındaki ipi bağlayıp, eşeğin kürtününe bir değnek vurup yola çıkarıyorlarken babam yalandan topallayarak yürümeye başlamış, birinci deve katarı babamı geçmiş, ikinci deve katarındaki dört kişi babamın yanına gelince: “Nereye gidiyorsun topal dede?” diye ha-

lini sormuşlar. Babam: “Bostancık köyüne,” deyince adamlar, “Yazık yahu oraya kadar gidilir mi?” Acıyarak eşeğe bindirmişler. Kendileri de yüksek sesle konuşarak yollarına devam etmişler. Babam fırsattan istifade, develerin üçünün yularını sıyırıp koşmaya başlamış. Deveciler babamın peşinden koşmuşlar. Adamlar yaklaşıncı babam Beşgöz’ün suyuna atlayıp karşıya geçmiş ve tabancasını çekip “Suyu geçeni vururum,” demiş. Bu kargaşayı gören Tomov Mамет babama sahip çıkarak aralarını bulmaya çalışmış. Deveciler üç yulara on beş mecediye istemiş. Babam siz yüz mecediye verseniz de vermem, demiş. Tomov Mамет adamlara: “Siz bu adamdan uzak durun, birinizi vurur, kör keseye gidersiniz. Bunun arkasında Süleyman Bey var. Siz yolunuza, Ali sen de köyüne,” diyerek ortalığı sakinleştirmiş. Babam yularları getirip Mahmut Bey’e: “Buyurun beyim işte istediğin sülemetli yularlar.” Bey babama on beş mecediye yerine çok sağ ol Ali. Aferin sana, demesine babam da çok gururlanmış, kös kös kabarmış.

Bu bizim Süleyman Bey azaplarına emir verip: “Bugün benim kır atımı hazırlayın. Babakır’ın sınırlarını dolaşip belirleyeceğiz.” Kanlı katil adamlarını silahlandırıp azaplarını yanına alarak köyün kuzey sınırını, Sergen’in Karaçan deresine dikmiş. Batısını da Çapalı’nın Şarap Fabrikası’nın yanından Ceylan Pınarı’na taş yığdırarak belirlemiş. Güneyde Mircik’le Çapalı’dan Kertil Karakolu’na giden yolu sınır olarak gösterip Eylen köyü yakınlarındaki asfaltı sınır olarak belirlemiş. Azaplar “Beyim, sınırı nereye dikelim?” dediklerinde, “Ulan ayı kafalılar, kır at nerede durursa hüdügü o zaman oraya dikersiniz!” dermiş. Odada otururlarken katil adamlardan birisi: “Maşallah hiç kimseden korkmadan köylerin topraklarını alıp toprağımıza katıyorsunuz. Bu Zeki savcının toprağına niye karışmıyorsunuz?” demiş. “Onu, babası bize emanet etti. O bizim yetimimiz de onun için karışmıyorum. Korktuğumu mu sanıyorsunuz. Ben yaşadığım sürece Allah’tan bile korkmam,” dermiş.

Bey’in cinlik denen bacasız, penceresiz hücreye benzeyen bir

cezaevi varmış. Canını sıkkan, kafasını bozan olduğunda katıksız aylarca cinliğe hapsedermiş. Bu bey çeşitli illerden çok azıllı, saldırgan itler buldurup getirtirmiş. İtlerine çok özel davranır, zincirlerle bağlar, zaman zaman koyun kesip itlere pay edermiş. Akşam olduğunda köpekleri zincirinden serbest bırakmış. Bey de eline martinini alır sırtına cepkenini geçirir, kara çizmesini giyer, köpekler hangi yöne saldırıp gidiyorsa kendi de o yöne ateş edermiş. İtler sağa sola saldırıp öfkeleri geçince soluyarak beyin yanına dönerlermiş. Bey de geri dönüp odasına çıkıp dinlenirmiş.

Bu beyin adamdan iki tane iti varmış. Beyin odasına gelen giyimi kuşamı düzgün birileri olduğunda, insandan köpekler, sırasıyla odada oturan cemaati tek tek koklar, giyimi düzgün olanın üzerine çişini yapmaya başlamış. Adam müdahale etmeye kalktığında itler adamın üzerine saldırıp giysilerini paramparça ederlermiş. Süleyman Bey de kahkahayla güler eğlenirmiş. Bu itlerini cüzi şeylerle ödüllendirirmiş. Bir gün köylerine göçer bir Arap gelmiş. İki yüz koyunu varmış. Köyde bir ay koyunlarını otlatmak için beye ricada bulunmuş. Bey suyun iki bin metre ötesine çadırını kurmasını söylemiş, eğer bir yangın çıkarsa ben de seni cayır cayır yakarım demiş. Adam tamam beyim deyip çadırını köyden selamet bir yere kurmuş. Beye bir kurban getirmiş. Beyin kahvecisi kahveyi kavurmaya başladığında Arap çadırından çıkar; salına salına gelir, kahvenin burbundan iki fincan acı murra içer, kalkıp Allah'a selamet ederek gidermiş. Her gün böyle sürüp gitmiş. Bey Arap'ın kahve kavrulurken gelmesine kızar, kahvecisine Hasan bugün kahveyi kavururken içine on habbe arpa kat, diye emir vermiş. Kahveyi önce beye sonra da cemaate dağıtmış. Bey içip eline sağlık demiş. Arap kahvesini içer içmez ayaklanmış, ikinci fincanı beklemeden topallayarak yürümüş. Bey Arap'a sormuş: "Ulan Arap niye topallıyorsun?" Arap: "Vallahi beyim, arpalamışım ondan topallıyorum," demiş. Bey Arap'ı zorlayıp geri oturtmuş. "Sen gerçek bir kahve tiryakisi misin? Çok iyi anladım," demiş. Arap da böbürlenmiş. Arap o günün koşullarına göre iyi giyinen, temiz biriymiş. Hasa köyneke, hasa tuman, beliruye üç etek zulun,

başına simsimiye yağlık, üstüne de agilini vururmuş. Arap'ın bu giyimi İt Bekir'in kafasını bozarmış. İt Hüsün'e: "Yahu Hüsün senle Arap'ı bugün boğalım. Bu deyyus her gün hacıyağısını sürüp sürüp geliyor. Kahvenin kokusunu seziyor, bu da benim zoruma gidiyor. Bunun şu üç etek beluriye zubununu yırtıp parçalayalım," deyince, Hüsün de olur, demiş. Yine odaya köylüler kahve içmeye gelmiş, Arap da gelmiş. Bekir ve Hüsün köpekler gibi hırlayarak içeri girmişler. Herkes anlamış Bekir'le Hüsün'ün birini boğacağını, bekleyip görelim demişler. Bekir'le Hüsün odadakileri tek tek koklayarak geçmişler. Arap'a gelince Bekir uçkurunu çözüp üstüne işlemeye başlamış. Arap: "Tiddi ulek, çelp," diye Bekir'i iteklemiş. Bekir havlayarak Arap'a saldırmış. Hüsün "Hav hav!" diyerek o da yetişmiş. Arap'ın üç etek beluriye zubununu, leçeğini kırk parçaya bölerek parçalamışlar. Bey içeri girdiğinde ne görsün; Arap'ın olur hali kalmamış. Arap, beyim başıma bunlarda mı gelecekti diye şikâyette bulunmuş. Bey, it Hüsün'le, it Bekir'e birer tokat vurup odadan kovmuş. Arap'ı sakinleştirmeye çalışmışlar ama o, kahvesini içmeden, izin isteyerek oradan ayrılmış. Çadırına gidip şafak sökmeyen çadırını yıkıp eşyaları develerine yükleyip göçüp gitmiş, Bey de köylü de Arap'tan kurtulmuş.

Bu bizim insandan iti olan Süleyman Bey'in, Kilis'in Çörtten köyünün Hüsün Ağa'sıyla araları açılmış. Bey babama: "Ali yavrum, şu mektupları al Ulumahsere'ye, Geneyik'e, Mizmiz'e, Mezere'ye ver. Bu mektubu verdiğin kişiler, mutlaka yarın burada olacaklar" diye emir vermiş. Mektubu alanlar beyin istediği gün ve saatte Babakır köyünde hazır bulunmuşlar. Bey akşam misafirlerine ziyafet vermiş. Sonra onlara dönüp "Arkadaşlar! Sizden yüz elli tane genç, delikanlı adam istiyorum. Çörtten köyünde Hüsün Ağa'nın iki yüz kovan arısı var. Bunu oradan her kişi, birer kovan alıp köyüne götürecektir. Ben sizden istediğim zaman getireceksiniz. Ali sen de git, arı sandalının arkasını önünü kapat," diye emir vermiş. Kovanların arkasını önünü çaputlarla, çamurla sıvamış. Kovanları alanlara da tembihlemiş: "Köye varınca kovanların deliklerini açın," demiş. Çörtten köyünün ağası sabah kalkınca bakmış ki arı sandalının

yerinde yeller esiyor. Arısını çalanın kim olduğunu anlamış ama sesini çıkarmamış. Geriden geriye araştırmış ama bir ipucu elde edememiş. Arıdan vazgeçmiş ama öfkesini, kinini söndürememiş. Süleyman Bey bununla da kalmamış. Adamlarını başına toplamış, Çörten köyünün önündeki düzlük araziye indirmiş. “Hadi bugün şu gördüğünüz üç yüz dönümlük araziye süreceksiniz,” demiş. Kendi de hırsızını, eşkıyasını alıp Çörten köyünden gelenleri tehdit edip göndermiş. Hüsün Ağa, Kilis’te olduğu için köylüsü müdahale edememiş. Süleyman Bey süreceği yeri sürmüş ve köyüne dönmüş. Ertesi gün Hüsün Ağa’ya haber ulaşmış. Geldiğinde görmüş ki arazisinin en verimli yeri sürülüp ekilmiş. Bu nedenle Hüsün Ağa, Süleyman Bey’i mahkemeye vermiş. Süleyman Bey mahkemeye gidip geldikçe daha da kızıp kinlenmiş. Mahkeme salonunda Hüsün Ağa’nın yakasına yapışmış. “Hüsün bu mahkeme sonlandığında tarlalarını aldıktan sonra ahdım olsun altındaki karımı da alacağım, ölmez de ömrüm kâfi gelirse” diyerek yemin etmiş. Hüsün Ağa “Benim de ahdım olsun sen bu dava bitmeden ölürsün inşallah, ben senin karımı alırım” diye yemin etmiş. İkisi de çok kinli ve gaddarlanmış. Sonu çok kötü olmuş. Süleyman Bey hastalanmış, her geçen gün hastalığın şiddeti artmış, doktorlar çare bulamamışlar.

Süleyman Bey ölünce toprakları işgal edilenler, Süleyman Bey’in kır atına binip alabildiğine genişlettiği yerleri eski sınırına geri çekmişler. Hüsün Ağa derin bir nefes almış. Süleyman Bey ölünce onun işkence ettiği kişiler tüm öfkelerini onun mezarından çıkarmışlar. Süleyman Bey’in hiç çocuğu olmamış. Güzeller güzeli karısı yalnız kalmış. Karısı, güneşe sen doğma ben varım dedirtecek kadar güzel bir kadınımış. Süleyman Bey’den çocuğu olmadığı için çok üzülürmüş. Beyle evlendiğinden bu yana beye karşı geleni görmemiş, duymamış. Beyin ölümüne sebep olan, onu mahkemelerde sürdüren kişiyi, Hüsün Ağa’yı merak eder, geriden de olsa görmek istermiş. Bu sırrını çok yakın bir arkadaşına açmış, kadın da kocasına anlatmış. Çörten köyünün yakışıklı, yiğit mi yiğit Hüsün Ağası da Asya Hanım’ı görüp almak için can atıyormuş. Ağanın adamları

el altından araştırıp Asya Hanım'ın en iyi arkadaşının evini bulmuşlar. Kapıyı çalmışlar, kadının kocası çıkmış, "Buyurun kimi sordunuz?" demiş. Adamlar burada Asya Hanım'ın arkadaşı oturuyormuş, Kilis'ten geliyoruz, onunla görüşmek istediklerini belirtmişler. Adam onları içeri almış. Hanımın arkadaşı, beyin adamına Asya Hanım'ı olduğu gibi anlatmış. Hüsün Ağa'yla Asya Hanım'ı bir araya getirirsek size çok yardımı olur, demişler. Hüsün Ağa gelsin tanışalım. Hüsün Ağa'nın aracıları derhal Kilis'e giderek durumu ağaya anlatmışlar. Ağa adamlarıyla birlikte Antep'e Asya Hanım'ın arkadaşının evine çok değerli hediyelerle gitmiş. Adamın evinin tüm ihtiyacını karşılamış, yüklü bahşişler verilmiş, adamın karısını takılarla donatmış, kumaşlarla süslemiş. Kadın sevinçten havalara uçmuş. Hüsün Ağa kadına eğer beni Asya Hanım'la görüştürürsen seni altınla donatırım, demiş. Kadın izin isteyip Asya Hanım'la görüşmeye gitmiş. Asya Hanım'a yarın sizinle hamama gidelim diye ikna etmiş. Ertesi gün hamam gidilmiş. Hamam sonrası kadın illa bize gidip kahve içelim, sonra size geçeriz diye ricada bulunmuş. Kahve içilip sohbet edilirken kadının kocası ve Hüsün Ağa içeri girmiş. Adamın karısı, Hüsün Ağa'yı karşılamış. Asya Hanım da hoş geldin etmek zorunda kalmış. Merhabalaşırken göz göze gelmişler. Asya Hanım, Hüsün Ağa'ya canı gönülden bakmış. Hüsün Ağa, Asya Hanım'ın güzelliği karşısında şaşırıp kalmış. Ben Çörten köyünün Hüsün Ağa'sıyım, sizinle tanışıp konuşmak istiyorum, uzatmaya gerek yok, seni senden istemeye geldim, eğer beni kabul edersen demiş. Asya Hanım, Hüsün Ağa'nın yakışıklı mı yakışıklı, beyefendi, kişilikli, onurlu birisi olduğunu düşünmüş. Süleyman Bey'e karşı koyabildiğine göre ben de bu kişiye yok dememeliyim diye düşünüp Hüsün Ağa'ya olumlu yanıt göndermiş. Hüsün Ağa bir köşk hazırlatmış. Asya Hanım, dadısıyla, hizmetçileriyle birlikte Kilis'e gelin gitmiş. Süleyman Bey'den çocuğu olmayan Asya Hanım, Hüsün Ağa'dan iki erkek çocuk dünyaya getirmiş. Birinin adını Memet koymuş, diğerinin adını hatırlamıyorum. Memet'in oğlu Memet İslam, Gaziantep Lisesi'nde öğretmendi. Çok değerli bir insandı, yoksul ailelerin çocuklarına yardım etmeyi seven birisiy-

di. Çok mükemmel bir solcuydu. Faşistlerin kurşunu Memet İslam Bey'in hayatına kastetti. Ruhu şad olsun. Ben de Hamdoş olarak Memet İslam Bey'in anısı karşısında saygıyla eğilirim.

Antepli uyanık, gözü açıklar, paylaşmışlar, bölüşmüşler. Sonra kimisi ağa kimisi bey olmuş. Ne kadar toprak, köy varsa onların olmuş. Soyduğu insanlar, buna Cenabı Allah gazabından vermiş, yarın öbür dünyaya gittiğinde bütün bu mallar, kendisinden şikâyetçi olacak; sualini veremeyip cayır cayır cehennem ortasında yanacak diye, kendi kendini sevindirip durmuş. Halksa hepimize yetecek kadar toprağımız, ağanın köyüne yaptığımız ev kadar iki göz evimiz olsun, köy köy dolaşıp ağalardan, yarıcılık yapmadan, minnet rica yer istemeden yaşayacağımız yer olsun yeter, demiş durmuş. Yaşadıklarından bıkmış usanmış. Bütün yarıcısı, azabı, yanaşması, çobanı kim istemez toprağım olsun, evim olsun. Fakir fukara can atar ama boşuna, ağalar ülkeyi paylaşıp bölüşmüşler. Bu insanlar Allah'ın has kulları, bizler de onların köleleriyiz. Babam bize göç ettiği köylerin ağalarının kendilerine yaptıklarını hikâye gibi anlatırdı. Biz de vay anasını avradını der, ağzımız açık dinlerdik.

Apti Ağa, Pancarlı köyünde otururmuş. Apti Ağa ava çok meraklıymış. İki av köpeği varmış. Birinin adı Yankov, diğeri-nin adı Firenk'miş. Ağa, ava gittiğinde kekliği, tavşanı vurduğunda Yankov toplar getirirmiş, Firenk de topladığını yermiş. Apti Ağa'a Yankov'u çok dövermiş. Köylüsüyle bir gün odasında otururken iyi ve doğru çift sürmeden söz açılınca Kırmızı İmam'ın, babamın amcasının oğlu, çok doğru çift sürdüğünü söylemişler. Ağa: "Bak İmam, şu karşı Keklice tepesinden benim oturduğum pencereye feneri yakıp koyacağım, sen de bu ışığa hat çekebilirsen, sana ödül vereceğim," demiş. İmam, bana bir çuval arpa verirsen olur, demiş. Ağa da kabul etmiş. İmam öküzlerini çıkarıp sabana koşmuş. Hat çekmeye başlayacağı yerle konağın arası bin beş yüz metre civarındaymış. İmam çiftiyle tepeye çıkıp yönünü ağanın konağından gelen ışığa dikmiş ve öküzlerine "Hoo!" diyerek yürütmüş. Tepeden beş yüz metre kadar inince ağa, feneri kaldırıp öbür pencereye koymuş. İmam, sabanını kaldırıp ışığın bulunduğu pence-

reye göre yönünü ayarlamış. Biraz ilerlediğinde karşısına Balık Suyu denen bir dere çıkmış. Doğrularıp hattını çekerek ağanın penceresine ulaşmış. Hayvanlarını söküp ahıra bağlamış. “Selamünaleyküm,” deyip ağanın konağına varmış. İmama, ilgi iltifat bolmuş. Bak İmam ışığın yeri değişti, İmam hattı karıştırdı diye hesap ediyorlarmış. “İmam nasıl iyi çekebildin mi?” diye sorulunca, İmam: “İşığı niye ikinci pencereye kaldırdınız? Beni şaşırtmaya çalıştınız. Ben de şaşırmadım. Yarın sabah görürsünüz,” demiş. Ertesi sabah İmam, Apti Ağa’dan izin alıp pencereden aşağı toprağı çorba yapıp akıtıyor. Keklice Tepesi’nden bakıldığında iki tane ip gibi hat olduğu görülmüş. Görenler şaşırıp kalmış. Apti Ağa da Kırmızı İmam’ı tebrik edip bir çuval buğdayla ödüllendirmiş.

Günün birinde komşu köyden Nuri Bey’in köyüne gelinci gelmiş. Gelin gidecek kızın adı Şarey. Gelinci gelen kızlar Şarey’i yıkamış, maniler, türküler söyleyerek kınasını yakmışlar. Daha da güzelleşmiş. Sabah olunca gelinliğini giydirmişler, başına “kürek başını” bağlamışlar, sağına soluna birer tutam tozak sokmuşlar, duvağın üstüne gümüşten çalma bağlamışlar. Boynuna gümüşten hamaylı takmışlar. Giydirilip kuşatılıp ata bindirmişler. Götürmeden önce beyden izin almaya gitmişler. Bey gelin kızın yanına gelmiş. Şarey, beyin elini öpmüş, bey de Şarey’in duvağını kaldırmış, bakmış ki güzeller güzeli bir gelin. Bey, Şarey’e sarılıp öpmeye başlamış. Yanında gelenler “Beyim müsaade edin, gelini götürelim, gelinciler bekliyor,” demişler. Bey: “Ben gelini çok beğendim vermeyeceğim, ben alacağım. Siz gelinin küçük bacısını alın,” demiş. Şarey gibi güzel gelin verilir mi, deyip tekrar öpmeye başlamış. Gelincilerden birkaç kişi beyi zorla tutup diğerleri de gelini ata bindirerek kaçırmışlar. Bey sarhoşmuş. Gözünün gördüğüne çatar hakaret edermiş. Bu Nuri, Battal, Süleyman Beyler’in hükümleri sürer gidermiş. Nuri Bey de insanları döver, sonra da ahıra hapsedermiş. Kimse karşı gelemezmiş. Kimse yeter artık diyemezmiş.

Nuri Bey, bir akşam Zeki Bey’e misafir olmuş. Yemiş içmişler, vakit epey geçmiş. Nuri Bey, Zeki Bey’den kalmak için izin istemiş. Bey, azaplarına Nuri Bey’in atını hazırlayın, diye emir

vermiş. Nuri Bey vedalaşıp atına binmiş. Atını dehlemiş, Beşgöz'den biraz uzaklaşınca bakmış ki atı hır hır diye burnundan ses çıkarıyor. Ürkecek olmuş, Nuri Bey atının dizginlerini toplamış, atının topuklarının altında bir karartı bir kıpırdama görmüş. Nuri Bey: "Kim o? Teslim ol," diye bağırmış. Karartı karşılık vermiş. "Kim olduğumu ne yapacaksın, savuş yoluna git," demiş. Bey şimdi benim kim olduğumu görürsün deyip tabancasını çekip ateşlemiş. Birkaç el ateşten sonra altındaki at seslen ürküp kaçmış. Adam da tüfeğine mermiyi sürerek, tüfeği Nuri Bey'e doğrultarak ateş etmiş. Beyin kalçasından girip önden çıkan kurşun, atın kafasına saplanmış ve at olduğu yere yıkılarak orada ölmüş. Bey yetişin diye yardım istemek için avazı çıktığıınca bağırmış. Zeki Bey "Yetişin Nuri Bey'in başına bir iş geldi!" deyip azaplarını göndermiş. Azaplar, Nuri Bey'i köye getirmiş, Zeki Bey de onu doktora Antep'e yetiştirmiş. Bey ölmeyip kurtulmuş ama beyi vuranlar bulunamamış. Bu olaydan sonra Nuri Bey kimseye öte git diyememiş, rakısını içip yaşamını sürdürmüş. Beyi vuran kişi çok sonraları ortaya çıkmış. Kazıklı Mahey'in oğlu Memetmiş. Memet köylerinde bir adamı vurmuş, kaçak dağlarda gezmış. Beyle karşılaşınca beyi vurmuş. Köylüler beye kızdığında Memet'e söylenir dururlarmış. "Ulan bu gâvura sıkmaya sıkılmışsın, acı biraz yakından tutsaydın da gebertseydin. Fakir fukarayı bu zulümden kurtarsaydın" der dururlarmış.

Beşgöz köyünün sahibi olan Zeki Bey, hükümet gibi adammış. Astuğı astuk, kestiği kestik birisiymiş. Herkes ondan çekinir, korkarmış. Kimse onun bağının bahçesinin sınırından geçmeye bile cesaret edemezlermiş. Bey bir gün konağında misafirlerini ağırlayıp içerlerken, vekili olan Tohum Ahmet'e sormuş: "Ulan Ahmet tavuğun en çok neresi lezzetli olur?" Ahmet: "Kanadının ucu lezzetli olur beyim," demiş. Bey: "Hadi ulan! Kanadın ucunda bir gram et bile yok ki lezzetli olsun." Adam da: "Aman beyim öyle deme, benim hayatım boyunca elime tavuğun kanadının ucu geçiyor, bana da orası lezzetli geliyor," deyince bey de misafirleri de kahkahalar atıp gülüşmüşler.